

Pomhaj Bóh!

Sy-il spěval,
Pilnje dělat,
Strowja ēe
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwość da.

Njeh ty spěval
Swérne dělaš
Wśedne dny;
Dzěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočti ty.

Z njebes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ēe. P

* Sserbske njedželske lopjeno. *

Budyschin

7. junija 1925

Bauzen

Čížchcz a naklad Smolerjez knihicízhezernje a knihárnje sop. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wulhadža lózdu žobotu a płaże na měsíc 15 slotnych pjenježlow.

Sswjata Trojiza.

Jana 3, 5: Žesuž wotmołwi: sawěrnje, sawěrnje, ja praju eži: je-li so ſo ſchtó njenarodzi ſi wody a ſi ducha, njemóže do Božeho kralestwa pschińcz.

To je hnadna wola Boža, ſo by kózdy do jeho kralestwa pschińcz. Ale tež to je ſhwjata wola Boža: je n o ž p ſch e ſ n o = w y n a r o d d o B o ž e h o k r a l e s t w a p ſ ch i n c z e m y .

Nikodemus měni, ſo tón ſenjes ſebi pschewjele žada, hdvž rjeknje: ſchtó ſo ſnowa njenarodzi, njemóže Bože kralestwo wo- hladacz a ſo woprascha: kaž ſo móže čłowjek narodźicz, hdvž starý je? To je ſlowo, kotrež je nam ſi wutroby rěčzane, tak dolho hacž rježbym knjegowje ſkulovanie na ſebi ſhonili. Šchtó ſhameho ſebje ſnaje, tež hodźiny a dny ſnaje, w kotrejchž ma žadanje, hiſčecze jónkrócz zyle wot ſpočatka ſapocžecž móz. Kaž je někotryžku ſhamemu ſebi prajil: hdvž by tola móžno bylo, pucž, po kotrejchž ſzym hacž ſhem psches žiwenje ſchol, hiſčecze jónkrócz ſi nowa ſapocžecž, psched kaž wjele wopkoſežemi býh ſo na ſedžbu brat, kaž pschezo po ſlowje Božim kholđil, haj, potom býh zile hinaſchi byl! Nětko pač, kaž móže čłowjek zyle nowy ſpočatka čžinieč, hdvž je hižom tak daloko pschińcz, kaž ja; tež pschi najlepšich pschedewſacžach tajki wostanje kaſtiz je! Žesuž pač wurasnje wospjetuje: je-li ſo ſchó njenarodzi ſi wody a ſi ducha, do Božeho kralestwa pschińcz njemóže. Tu hrjedz nozy Bože žlónczko ſefhadža. Sawěrnje, sawěrnje, ja praju eži, džesche tón ſenjes, kiž njetrjebatovſhi nicžo njepraji, ale ſlowa ži- wjenja rěčzi, kiž njelubi, ſchtož nijeje móžno; wjele bóle: kaž rje- nje, tak ſo stanje! Tuž tež th, lubh čzitarjo, njedžiwaj ſo, ſo ſzym tebi prajil: wý d y r b i c z e ſo ſi nowego narodźieč. Psche-

tož — tak tón ſenjes wobkruči, ſo je niſne — ſchtož ſo wot czěla je naredžile, to je czělo, a ſchtož ſo wot ducha je narodžilo, to je duch. Duch a czělo ſebi napschecžitwo ſtejitej kaž Bóh a ſwět; pschetož ſchtož ſo tu duch mijenuje, to je Boži duch, a ſchtož ſo tu czělo mijenuje, to je čłowjekowe waschnje; a po tym, ſo je čłowjek wot Boha wotpadył, je to waschnje hręschneho čłowjeka, wo ko- trymž w pižmje ſteji: czelne požadanje je njepſchecželſtwo pschecži- wo Bohu. Dokelž je po Božim ſlowje hręch wotpad wot Boha a dokelž čłowjekowe dobce pocžinki nicžo njepomhaja, ſo nam tu a wſchi. džem w ſhwj. pižmje praji, ſo je to jenož połoječna ſwěz, hdvž jenotliwe brachi wotpołozisch, teho a tamneho hręcha ſo wo- ſtajisch Nowy narod tón ſenjes ſebi žada. Nowy narod pač je Boži dar — tchodla ſo ſi nowego narodźieč móžemy. Šchtóž běſche ſa Nikodemus ſa potejſtvo a hódanczko, to njedýrbjało nam kſheszejjanam njesrosumliwe býcž. My roſumimy, ſo je tu woda mijenowana jako ſwonkowne ſnamjo ſhwjateje kſheszej- nizh. Šchtóž je kſheszony a ſi tym do towarzſtwa ſi Khrystuſzom pschijath, ſa teho je nowy narod, kiž nijeje ſa thch, kotsiž ſi Khrystuſzej njekluscheja, móžno; ſchtož nima džel na Khrystuſzu, pschi Nikodemusowym ſraſchenju wostanje: kaž móže ſo to ſtačz? ſi wodni hromadže pač Khrystuſz ducha mijenuje a ſi tym miſchtra w Izraelu na to dopomina, ſo je Bóh psches profetu ſlubil: ja chzu mojeho ducha do waž dacž a tajkich ludži ſi waž čžinieč, ko- tsiž kthedža po mojich kaſnjach. A ſo je runje nětko čžaž pschi- ſchol, w kotrejchž ſo tuto weschězenje dopjelnicž ſapocžina, to Žesuž Nikodemusej bliſko položi, hdvž rěčzi wo čłowjekim ſzymu, kiž, kaž je Daniel jeho w duchu wohlaďač, je ſi njebjež dele pschi- ſchol, kiž je tež jaſo ſi njebju ſtpil, ale w puſczinje tuteho ſhwěta pořvýſcheny budže, kaž je Mójsaſz hrjedz mrějazeho luda mo-

kaſneho hada poivyschil, poivyscheny na kſchizu, ſo bychti wſchitzu, kif do njeho wérja, ſhubjeni njebylí, ale wěczne žiwenje měli — a to rěka, do Božeho králeſtwa ſančz pſches jenicke wrota, kotrež tam wjedu, pſches nowy narod. Haj, my m o ž e m y ſo ſ noweho narodžic, mjenujz pſches wodu a ducha, hdyž pſches ſwiatu kſchězenizu do towarſtwa ſ Chrystuſom ſastupim, w ko- trymž jeho ſwiaty duch naž dale powuczi, ſo ſkonečnje wobhna- dene džeczi Bože budžem. Hamjen.

Na ſwiatu Trojizu.*

Hlóš: Njech Bohu džaluje ſo wutroba ic.

Budž kſwaleny mój Knies, mój Boh a ſwětlo moje, mój ſtvořitel, kif dał mi žiwenje je ſwoje, kif cželo ſ duſchu mi kaž Wóczez ſchlituje a wjele dobreho mi činil ſtajne je!

Budž kſwaleny mój Knies, mój Boh, a ſbožo moje, Ssyn Wózta uajlubſchi, kif ſwiatenje dał ſwoje je ſa mnje, wumohł mje ſe ſwojej drohej ſrwju, we wérje dari mi najwjetſhu dobrotu!

Budž kſwaleny mój Knies, mój Boh, kif ſ troſchtom ſwojim — wſchaf Wóczez, Ssyn, Duch wón — we ſwiatenju je mojim mi wokſhew wutroby, mje ſ mozu poſylnja, a w nufu radu, troſcht a pomož wobradža!

Budž kſwaleny mój Knies, mój Boh, wón wěczne žiwý, wſcho ſpěva jeho cžesci, ſchtož widomne ſu džiwý! Budž kſwaleny mój Knies, joh' bycze ſwiatosć je: Boh Wóz, Boh Ssyn, Boh Duch ſo ſwiaty mjenuje!

Tón kotremuž nět my tu ſpěvam: fy ſwiaty! a ſ jandželemi tež: fy ſwiaty, ſwiaty, ſwiaty! a kſcheczjanſtwo wſcho tak kſwali wutrobnje: Budž kſwaleny mój Boh do wſcheje wěcznoſče! —

*) (Se ſakſtich ſpěw., čo. 156) Jan Olearius, 1611—1684; — ſe- herbſchzil M. II.

Sswjatki pod bělej brěſicžku.

(Slončenje.)

III.

Sswjatkovnicžka! Po módrhym njebju cžahnu ſměrnje cžrjódki mróczalkow. Milý wěſik ſaduwa; ſ nim ſchumi, ſchwör- eži brěſicžka pſchede wſu. Brěſicžka! Wona drje nam to ſa ſlo njevoſmje, hdyž pſchedo hishcze prajimy: brěſicžka. Je to tola dženža na wſchě 45 lět, ſo tamu prěnju ſwiatkovnicžku ſe mlodžimi po jeje módnymi haloſami ſwjeczachmy. Tehdy bě te hido rjana brěſicžka, dženža je to hido mózny ſchtoni. Brěſicžka pak tola prajimy. Kaž džed ſe ſchědžitwymi wložami wozuž ſe ſlěbornymi wložami Mařka praji, tak, kaž bě něhdy jej, ſwojej njevoſeſe, w mlodých lětach prají, tak tež my naſchej brěſicžky. Schtož ſnadž Němzej džiwnje klinči, to je Sſerbej wuras ſerb- ſkeje, ſubovazeje a ſubocziweje wutroby.

My njejžmy cži jenicžky, kotsiž brěſy pſchedewſu brěſicžka praja, ně, tamle taj dwaj, kotravž po ſchecžech ſe wſy ſem kro- cítaj, ju tež ſ tutym mjenom ſubocziweje mjenujetaj.

„Naſcha brěſicžka je drje dženža hishcze zyle ſamalutka!“ praji mužki. „To je čaſz, ſo ſ najmjeniſha mój staruſhlaſi i njej pſchitnđemoj.“

„Haj, Jano!“ ſnapſchecžiwi žonſta — a tuž wěm hnydom, ſchto tón mužki je: Jan. A hdyž hodaſch, ſo ta žonſta tam pſchi nim Rejſſla, ſo njejžy molit. — „Mlodžina dženžniſcheho dnja njeje wjazh tak domjaza kaž my to běchmy pſched 50 abo 40 lětami. My ſwjeczachmy tak někotre ſwiatki a runje tak

někotru nježelu tamle pod bělej brěſicžku abo tamle deleſkach we hajku. Dženža je to hinaſ: mlodži holsy ſo ſydnu na ſolo a prječ ſu, a holsy niz wjele hinaſ!“

„Haj, haj, Rejſſla! Šswet je hinaſhi dženža a naſcha mlodžina hishcze bôle! Ale ſubocž ſ brěſicžzy naſcha mlodžina tola hishcze ſhubila njeje. Jedyn džel ſ najmjeniſha pſchitnđze tež dženža wěſce hishcze ſem, ſo by tu ſwjeczit ſwiatkovnicžku.“ „A druhí džel mlodých čini tutym pod lipu na wſy konfurenzu.“

„Haj, ale Rejſſla! Kajku konfurenzu! Je to druhdy wjazh hacž zykuž, hdyž to tam pod lipu ſu ſhromadženi cži mlodži, kotsiž ſebi lipu ſa ſtwoje ſrježiſhce ſuſwolili. Šsuſhodža wo- kolo lipy wjedža wo tym a wo ſaženym nózny měrje po- vědacž!“

„Bohužel! Ale tule je měr, Jano! Tule pod naſchej brě- ſyčku!“

„Haj měr, ſuba Rejſſla!“

Pſchitupiſchtaj hacž ſ ſchomej, ſlehnyc̄htaj ſo na njón a hlaſaſchtaj ſ cžicha do daloka. Brěſa ſyngesche jimaſ ſwiat- kowny kherluſch ſe ſchumjazym ſopjenkami a haſožkami. Bě to krafny mejſki a ſwiatkovny wobleſk, kotravž bě ſo ſ tomu wobleſk!“

„Šswiatkovnicžka!“ ſchepny Rejſſla.

„Kaž w Božim domje!“ rjeliſ ſ cžicha Jan.

Tak tam ſwjeczefchtaj ſwiatkovnicžku.

„Wěſch, Jano, pſched 20 lětami!“

„Wěm Rejſſla!“ wotmolwi Jan, ſwotu mandželsku ſa rutu pſchitmojo a ſo ſ njej do travy pod brěſicžku ſydaſo.

„Běchu to hinaſche ſwiatki tehdy hacž dženža, wichoroſte! W pſchitrodže wichor a we wutroby wichor!“

„A tola žohnowane, ſbožovne ſwiatki, Jano!“

„Haj, bě kaž prěnje ſwiatki! We wichoru a ſchumjenju pſchitnđze ſwiatkovny Duch, ſchtož pak pſchitneſe, to bě měr, luth měr!“

„Boh je derje činil ſ tobu a ſo mnju! Pſchitnđzech, ſwiatki ſwjeczicž ſamalutka pod brěſicžku, a namaſkach tebje!“

„A ja, Rejſſla, ſebje ſamoho ſažo a tebje, a tak dwójzy, trojzy domiſnu: Staru, lubu domiſnu a domiſnu wěrji a domiſnu w twojim ſtatoku ſa tutón ſeňſki běh!“

„W naſu ſtatoku, Jano!“

„Haj, hishcze někotre nježele, a mój wopominamoj 20. króz tón dženž, na kotreymž buchmoj tamle w naſhim Božim do- mje ſwerovalaj ſo ſbožovnýmaj mandželskimaj w ſwojim ſta- toku.“

„A ſmoy to hishcze, Bohu budž džal!“

„Haj, Bohu budž džal, ſmoy to! A to tohodla, ſuba, dokež běchmoj ſwiatkovnicžku pravje ſwjecziloſ. Běchmoj witaſoj ſebi dom ſwiatkovneho Duchu a běchmoj ſ nim ſo podaloj na puež, kotravž ſ Wózzej wjedže dom do wěczneho domu!“

„A dokež ſmoy to prázovaloſ, na tutym puežu ſamostacž, ſmoy tute 20 lět ſbožovnýmaj pſchitraſoj, hacžrunje běchu czežke a wichoroſte jara!“

„To cžini, ſo mějachmoj měr ſ Bohom, měr we wutroby!“

„Haj měr!“

A měr tam woſklo njeju a ſuta cžiſhina! Šswiatkovny Duch ſnowa pſchitkhadžesche a žohnowasche. —

Twoja wola ſo ſtan!

„A Marcžinej Lutherej pſchitnđze ras pſchecžel a ſkoržesche: „Mi wſchitko přeti dže, wſchitko moje pſchecža ſo ſanicža, moje nadžije ſo poraža, moje wotpohladž ſo poſtorža.“

„Lubý ps̄heczelo, to je twoja wina“, wotmowski Luther.

„Moja wina? Kac̄ to?“

„Haj, hraj: czechodla modlisch ſo kózdy dzeń: twoja wola ſo stan, th dyrbisich ſo radscho modlicz: moja wola ſo stan; kaž dołho pał ſo modlisch, ſo by ſo Boža wola stała, dyrbisich jo tež směrom ps̄chitwac̄, hdyž won po twojej prōstwie czini.“ Muž, kotryž je w hischeze wjele wjetſich czechnoſczech být hac̄ my, David, ps̄chi tym ws̄chém praſit: „Poruež temu Kenjeſej twoje pucze a mēj nadziju k njemu, won budže ws̄chitko derje czinicz.“ Mēj žwoje wjeſele nad tym Kenjeſu, won budže tebi dac̄, po czimž twoja wutroba žada. Mam̄ Boha, kotryž pomha, Kenjeſa, kotryž wot ſmjerce wumóze, ale dyrbimy k njemu ps̄chinę, naſchu wutrobu ps̄ched nim ws̄chypac̄, ſo kuf ſamych ſapřec̄ naſuňež a potom tež na Božu pomož čakac̄. Won podarmo praſit njeje: „Phtajče mje!“ Teho pomož je bliſta tym, kotſiž ſo jeho boja. Pod kſhižom Chrystuſzowym je rum ſa ws̄chitke staroſcę. Hdyž je Jeſuſ nasche hréchi wot naſz prjedz wſal, nje-dyrbjal tež tu hromadku staroſezow wot naſz wsac̄? Schtóż je pod kſhižom Chrystuſzowym doma, tón je najſbožowniſchi czlowieſ.

28 000 miſionarow.

We Washingtonje w Amerizy ſu wulki konferenzu miſionista wotmeli. Tam ſhonichu wobdželnizy ws̄chelake liežby, koſtrež jich, kif ſola miſioniftwo ſnaja, ps̄chekhwapichu; wonie tež naſz ps̄chekhwapja.

Tam bu ſnate, jo maja ſjednoczeńſtwa ſa ſwonkowne miſioniftwo w tu kſhili 28 000 miſionarow w krajach, koſtrež hischeze njejſu kſhesčjanſke, tuc̄i maja tam na $2\frac{1}{2}$ milijona ſpo-wědnich; w 36 610 njezelskich ſchulach roſwuczuja 2 000 000 ſchulerjow; nimo toho je tam w tuthich krajach 703 khorownjow, koſtrež kózde lěto 3 milijony khorých wothladaja; nimo toho hischeze 1234 haptylow. Šwonkowne miſioniftwo ma wysche toho 245 khyrotownjow, 25 domow ſa blephych a wuchoněmnych, 39 ſa wožadnych, 21 ſa stroje džec̄i wožadnych starskich a 21 domow ſa padnijene žony. ſa roſwuczowanje ſlukluje 109 gym-nasijow a univerſitow, 2224 druhich ws̄chelatich wyskich ſchulow, 36 478 jednorých ſchulow, 376 ſahrodokow ſa džec̄i, 30 fakultetow ſa lekarſtvo, 98 ſchulow a wotdželenjow ſa wutwuczowanje khotrow ſa khorých, 409 ſchulow ſa bohoſłotostwo a 209 ſa ps̄chekupſtvo. W ſandženym lěcze je ſa tute zyłe dželo kſhesčijanftwo Ameriki a Euphy na 200 milijonow hriwnow nadalo.

Rosprawojer ſkónczi tam žwoju roſprawu: „Tuto wobſcherne hibanje, koſtrež maja wyschnoſeze po zyłym ſwěcze ſa wulkomóz přenjeho rjada, změ ſebi žadac̄, ſo kózdy roſumih czlowieſ na njo ſedzbuje!“

Tuta powěſcz zyłe wěſeſe tež wſchelich ps̄heczelov ſwonkownego miſioniftwa mjes Sſerbami ſwjeſzeli. A my mam̄ jich ps̄chezo hischeze jara wjele ps̄heczelov miſioniftwa mjes Sſerbami!

Zyrkej a ſtat.

400 lětny jubilej žwyczí 13. junija zyla evangelska zyrkej. Budže to 13. junija 400 lět, ſo ſo naſch reformator Luther da ſwerovalac̄ ſe Katharinu ſi Bora, a je to ſi thym tež 400 lět, ſo bu ſaloženy evangelski farſki dom, kotryž je ſa daletwarjenje zyrkeje kaž hewal ſa lud a kraj ſi wulkim żohnowanjom být nětko 400 lět, tež hižo tohodla, dokež ſu ſi evangelskeho farſkeho doma ws̄chli žynojo, mužojo a tež džowki, žony, kotſiž ſu ſa zyłym lud a kraj byli ſi wulkim żohnowanjom. Tutón dwojaki jubilej evan-

gelſteje žyrkeje žwyczimy ws̄chitzh ſobu 13. junija a woſebje potom tež nježelu, 14. juniija.

Sa 16. junija je ludliczenje poſtajene. Po dležſchich jednach je ſo dozpiło, ſo ma ſo ps̄chi tym tež wotmowljenje dac̄ na to praſhenje, kajfemu wěrywusnac̄ ſchtó ps̄chiblusch. Tuž njech kózdy ſwěru na to ſedzbuje, ſo tu to prawe wotmowljenje napřiza. Ps̄chi ludliczenju lěta 1910 běchu na tuto praſhenje ſapižali 529 ws̄chelakich wotmowljenjow. My w Soffej pižam̄ potajkim: „evang.=lutherisch“; w Bruskej „evangelisch“ a Starolutherſy: „alt=lutherisch“.

Mvdlitwa.

Hlóš: Ps̄chińdz Kenjeze Jesom Chrystuſzče ſem.

Kac̄ rucze ſańdu naſche dny,
Kif poſtajit nam, Božo, þy,
My jenož kſhili w ſwěcze ſmy,
Ssmjerz ps̄chińdz, wumrjecz dyrbimy.

Budž, Božo Wotze, kſhaleny
Sa ws̄chitku pomož we ruſy,
Sa ws̄chitke twoje dobroth,
Kif tym nam wopokaſat þy.

Kac̄ wulke mam̄ wjeſele,
Hdyž dasch nam hréchow wodac̄e.
Móz nowu w naſhei ſlaboſczi,
Twój trosčt, twój mēr we ſrudobi!

Kac̄ husto ſm̄ my ſhreſchili —
Pał njeſzmy byli kloſtani;
Schtóż dha to ſtajnje wopomni,
Kac̄ ſo na tebi ps̄chehrēſti. —

Ty Božo ws̄chitko widzil þy,
Schtóż czinili tu w ſwěcze ſmy,
Hac̄ běſche dobre abo ſle,
To wěſh ty ws̄chitko najſlepje.

Schtóż dha to ſwěru wopomni,
So ſmy my taſle ſachodni! —
Sſo rucze minu naſche dny, —
Tuž wofan, Božo, ſi nami th.

Ty Kenje ſy naſchoh' ſiwijenja,
Budž ſi nami twoja dobrota!
W ſiwijenju a wumrjeczū
Naſz ſwjeſzel ſi twojej pomozu!

Czini ſmilnoſcz dobrym wutrobam,
Wodž, ſchlituj twoje džec̄i ſam,
Wſcho czeſzne dželo požohnuj;
Wſchedewſchém ſlym naſz wobarnuj.

O Božo, ſmil ſo nad nami
We žwojeſ ſulkej ſmilnoſczi.
Nam wodaj naſche hréchi ws̄chě
A węzliſcz naſche ſwědomje.

Stwoř th nam czistu wutrobu,
Wſchém twojim kaſnjam požluſhnu,
Daj, Božo, twojoh' Ducha nam
A wjedz naſz bliże k njebjieſam.

Sſu minyſte ſo naſche dny,
Dha dowiedz naſz do domisny,
Sam, Božo, tebi ſlužimy
A tebie wěčnje kſhalem.

Czeſcz, kſhalem ſy ſtebi dac̄,
Czti rjane ſp̄ewy ſasp̄ewac̄
Tu a tam jónu we njebju,
Tam daj nam ſbóžnoſcz njebjefku.

J. W.

Protestantojo.

Wobschérne pschihothy czinja ſo ſa „Stockholmu ſhwétovu konferenzu“ kſcheczjanskich zyrkwiow. Pschi tym licža ſo tež ſhwéru ſtawu jenotliwych zyrkwiow. To ma tón woſebithi wužitk, ſo ſo ras wěſte licžby wo wulkoſczi jenotliwych zyrkwiow wulicža.

Na tutej konferenzy wobdžela ſo wſchě protestantiske zyrkwiye zykleje ſemje a ſi nimi orthodoxna abo prawowěrna zyrkej rānskich krajow. Romsko-katolicka zyrkej njeje ſobu na tutej konferenzy; tuta budže potajkim zykle njeromiska.

Protestantojo budža tam dželeni do tſjoch wotdželov: Sjednoczene ſtath Polnózneje Ameriki; Europa; Britiske kraleſtwo; 4. wotdžel konferenzy twori prawowěrna zyrkej, kotaž budže tam ſe 85 wotpózlanzami ſastupjena.

So by ſo kóždej zyrkwi wěſte prawo doſtało, je poſtajene, ſo ma ſo na ſ najmjeñſcha 100 000 duſchow jedyn ſastupjeſ poſlacz. Poſla wjetſkich zyrkwiow ſo licžba woſmijesuje; tak ſměja tam Sjednoczene ſtath 199 sapózlanzow, Britiske zyrkwiye 108 a Europa 175. Europa je tu měnjenia pschezo ſ wuwac̄zom Britiskeje abo Zendželskeje. Na 600 wotpózlanzow ſ zykleho ſhwéta ſo potajkim w auguſcze w ſchwediskim hlownym měſcze Stockholmje ſeňdze.

Sjednoczene ſtath maja na 74,5 milijona protestantow, mjes kotrymiž je zyrkej Methodistow najzylnischa, ma 22,6 milijona duſchow. Kaž hido na druhini měſtnje pschispomnichny, je we Amerizy jara wjele pschiczaſhowarjow, kotsiž ſo hiſčicze žanej ſarjadowanej zyrkwi njepſchitamknycu. Licžba protestantow je tam hiſčicze wo nekotre milijony wjetſcha.

Europa, ſi wuwac̄zom Zendželskeje, licži 73,7 milijona protestantow. Najwiazhy ſ nich je sjednoczene w „zyrkwinym ſwiaſtu němskich evangelskich zyrkwiow“, mjenujhy 40,3 milijona. Do tychle ſluſhamy tež my ſe ſatſkej a pruskej krajnej zyrkwi; Schwediska ma 5,7 milijona, Hollandiska 3,6 a runje telko Wuheriska; Finniska 3,3, Danska 3,2 milijona. Britiske kraleſtwo licži 46,9 milijona protestantow, a to ma Anglikanska zyrkej 28,6, ſwiaſt ſwobodnych zyrkwiow 8 a Schottiska zyrkej 2,7 milijona.

Pſchi ſkładnoſeſi budžemih dale wo tuthym móznym wuſtupje protestantiskich zyrkwiow roſprawjecz. Hlowny dželac̄er a ſarjadowar pſchi tym je ſchwediski arzhibifkop Soederblom; woſebje wobdželeny je tež naſch kraju biffop D. Thmels, kotaž ma dobre mieno mjes protestantami zykleho ſhwéta.

Wſchelke ſ blifka a ſ dalofa.

Lutherſke knihowne towařſtwo mějſeſhe pod pſchedbýdſtvoſi knieſa fararja Sa r je n̄ ſi a ſwoju hlownu ſhromadžiſmu ſkrieđu popoſdnju. Druhi džel predařſkich knihow „Dom ja z y p r e d a ſi“ ſo nětko cziſcheži. Wottorhanska protylka na leto 1926 je w pſchihotowanju. Dokelž ſo woſtejnoscze dale polepſchuja, budže ſo, jeli ſo ſo prawy muž namaka, koſportaža po wſchēch ſſerbach do ſlutka ſtajic̄. K temu je krajne konfidorſtwo 500 hr. poſzalo. Rosnoſchowar ma nadawſ, ſažo kaž njeboh ſſwetosch we Wulſkich ſdžarach a kaž w Sakskej knieſ Henka ſi Wulſeje Dubravky a knieſ Scholta ſe ſornosky ſobuſtawow knihowneho towařſtwa wophtac̄, pſchinoſchki ſberac̄ a knihi roſnoshecz a na nježobuſtawu pſchedawac̄. Tež ſa Miziſionisti Požok a Pomhaſ Bóh měl wón cziſtarjow wabicz. Tajki muž je wulzy jara trébný ſa ſſerbouſtvo a ſa ſdžerzenje jeho rjaneje rěcze a mitrneje pobožnoſeče. Bóh pomhaſ nam, tajkeho hiſčicze w tymle ſečje namaſac̄.

Towařſtwo pomožy ſa ſtudowazu mlodžinu tehorunja ſrijedu

popoſdnju ſwoju ſhromadžiſmu džeržeſhe. Knieſ wucžer Polan poſda ſlicžbowanje, ſi kotrehož bě widžec̄, ſak maſo ma towařſtvo ſobuſtawow, ale tež, kajke rjane darv ſu w nekotrych wožadach naſběrali, woſebje w Khróſcžizach, tak ſo ſu móhli woſmijo we hromadze 300 hr. podpjeru doſtač. Knieſ pſchedbýda wucžer Kral namjetowashe, ſo by ſo towařſtvo na paczereſke džec̄i a tež na towařſtwa mlodžinu wobrocžito, ſo bych u wſchudze ſobuſtawu naſabili a darv hromadžowale. Towařſtvo ma wulke nadawſki pſchewojesč, ma wobdarjenym ſerbiskim džec̄om a mlodžen zam ſmóžnic̄, wyschſche ſchule wophtac̄ a ſo na wucžerſke a duchowne powołanie w naſchich ſſerbach pſchihotowac̄, poſtakim starskim pomhač, kotsiž ſami w tychle czaſach wſchě wudawſki na ſo wſac̄ njeſamóža. W tu ſhwiſu w Lipsku žadym jenicžki bohožlow, ſerbſteje rěcze mózny, njeje! Schtó ſo ſa molvi, hdž je krajne konfidorſtwo 200 hr. ſa ſerbſteho bohožlowa w Lipsku na kóžde ſečje ſlovo? Dale knieſ Bart ſi rěcžam pſchinjeſe, ſo dyrbí ſo w Budyschinje dom ſa ſerbiskim ſhovanzow tvaric̄, kotsiž tam ſa tuni pjenjeſ w zyłe ſerbiskim duchu wotroſtu a wyschſche ſchule wophtaja. Možno, ſo ſerbſki lud ſkoro wo tuthym wažnym ſlutku ſlyſhi. Ale towařſtvo poſmož ſměje tež potom cžim wjetſche wopory pſchinjeſe, ſi wobſtac̄ naſchego ſwérneho luda.

Štoto dužy po pucžu. To ſpósnajech, hdž pſchirunujeſh licžby, kotrež nam praſa, kelfo mějachu kraje 1913 a kelfo 1925 ſlota na bankach. Zendželska 1913 w dezembri 150 milijonow dollarow, 1925 w měru 743 milijonow dollarow, Belgiska 59 a 65, Francowска 866 a 1070, Němska 344 a 239, Avstrijsko-Wuheriska 318 a nětkole maja tam dženžniſcha Avstrijska 1½, Wuheriska 8,3 a Czéſkoſłowacka 29,7 milijonow dollarow. To ſu kraje, kotrež běch u ſobu we wulkej wójni. ſ neutralnych mějſeſhe Schwiza 1913 na 37 milijonow dollarow a 1925 na 92, Schpaniſka 232 a 489, Hollandska 64 a 201, Schwediska 28 a 62 milijonow dollarow ſlota. — Europa je wot 1913—1925 pſchidobyla 308,5 mil. ſlota. Amerika mějſeſhe 1913 na 399 mil. dollarow ſlota; nětkole ma Amerika 2885 mil. dollarow ſlota.

„Pomhaſ Bóh.“

pſchitidže ſi Wam, lubi cziſtarjo, lubi cziſtarſti, dženža ſi poſlednjemu rafej pod mojim ſamolwitym redaktorſtvoſi. ſ vřenjej njeđelu po ſtvoj. Trojizy je nětko ſi farař Mjerwa-Buſecžanſki ſe ſamolwitym redaktorom naſchego ſopjenka. Pſches ſte a nje-dobre ſe a czaſhy ſmhy lubi ſſerbjo hromadu ſchlí a tež czaſhy drohoty kaž pſchewrōta pſchetrali ſi Božej pomožu a podpjerani wot pſcheczelow ſerbſteho piſtmowſtwa. Dženža praſu Wam wutrobne „W Božim mjenje!“ Složu ſwoje ſaſtojnſtvo, dokež mi njeje móžno, pſchi woſtejnosczech, kajkež ſu, jo dale ſaſtawac̄. Wutrobne pſcheyu, ſo by „Pomhaſ Bóh“ pod noſtym ſamolwitym redaktorom móznye poſtupovało a pſchibywało na tmy, ſchtož poſticža, kaž na licžbe ſtvořnych cziſtarjow a cziſtarſtow. Tuž tak „W Božim mjenje!“

farar Wyrac̄, ſamoliv. redaktor.

Listowanje.

B. w H. ſa 1. po Tr.

W. w H. ſa 2. po Tr.

K. w R. ſa 3. p. Tr.

Samolwity redaktor: farař Wyrac̄ w Rožacžizach.